II. évfolyam 257. szám

1925. Csütörtök November 12

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35,000 K

Néhány szó a város utburkolási tervezetéhez

A közelmultban élénk ütemben megindult utburkolatozás a városi tanácsnak a hirlapokból ismert terv vezete szerint a jövőben az eddiginél is nagyobb terjedelmet ölt. A poros-sáros utak burkolását elvileg csak helyeselni lehet s örömmel kell üdvözölnünk minden olyan törekvést, mely az utcák szégyenteljes, türhetetlen állapotának legalább részben elviselhetővé tételét célozza.

A jövő évre tervbe vett utcák kövezése, illetve kövezetének kicserélése valóban sürgős, *de nem kevésbé égető az Attila- és Árpád-terek rendezése sem.* Ez a két tér nemcsak a szemnek nyujt barbár és nagy városhoz nem méltó látványt, hanem hatalmas portömegével, gyilkos pocsolyáival és szemétjével a polgárság egészségét is veszélyezteti. *A majdnem semmi forgalommal nem rendelkező Nyomtató-utcára szánt összeget nézetem szerint inkább ennek a két térnek a rendezésére kellene fordítani.* Kertészetünk vezetője, Pohl Ferenc főkertész, aki európai viszonylatban is elsőrangu szakember, kevés költséggel bizonyára paradicsomot varázsolna a kertészetileg oly hálás fekvésü sivár terekre. — Már most óvást emelek azonban a Kálvin-téréhez hasonló abszurd „rendezés“ ellen.

A Kálvin-tér rendezésének sikertelen s tarthatatlan kivitele, továbbá a nagyforgalmu Csapó-utcának két balkézzel végzett burkolatozása arra késztetnek, hogy felemeljem szavamat a tervezetben lefektetett célszerütlen megoldás helyesbitése érdekében is.

A tervezeten vörös fonalként huzódik keresztül az az elv, hogy az uttest közepe láttassék el a közlekedésre alkalmas burkolattal, mig a szélek vagy teljesen burkolat nélkül maradnak, vagy pedig csupán u. n. mellékburkolatot kapnak. Ez az országutrendszer harminc-negyven évvel ezelőtt, ha nem is valami zseniális megoldás, de talán valami kép elfogadható, sőt kielégitő lett volna, ma azonban már a modern közlekedés követelményeinek nem felel meg. — A közutakon lebonyolitásra kerülő személy- és áru szállitást a lassu lófogatu járművektől rohamosan a gyors géperejü járművek: az autók veszik át. A nagyobb nyugati városokban ez az átmenet már meg is történt, fogatokat alig lehet látni. Itt sem kell sok hozzá, csak valamivel szerencsésebb vámpolitika s az autók száma rövidesen megsokszorozódik s a fogat lassankint a mult emléke lesz.

A tervezet azonban nemcsak a jövőbeli, hanem a jelenlegi közlekedési kivánalmaknak sem felel meg. A modern követelmény: *a forgalom lehető gyors lebonyolitása. Ez pedig szükségképpen megköveteli, hogy a szembemenő forgalmi irányok lehető tökéletesen határoltassanak el.*

A tanács által elfogadott tervezet szerint a középen vezető u. n. kocsiut 3—8 m. szélességü volna, bár az utcának a kocsi közlekedésre felhasználható része ennél jóval nagyobb. A tapasztalat azt mutatja, hogy *az u. n. kocsiutról a járművek rendszerint nem térnek le a mellékkövezetre,* bármennyire is szüksége volna egy másik gyorsabban haladó járműnek a helyre. Számtalan esetben előfordult, hogy a kocsiuton lassan haladó tanyai szekeret előzni akaró autó majdnem beleszaladt egy szembejövő másik járműbe s csak az utolsó pillanatban sikerült az összeütközést elkerülni. A lassan haladó kocsisort előző és szembejövő jármü vezetője közt is nem ritkán épületes kiszólásokkal füszerezett eszmecsere szokott lezajlani a kocsiut szük volta s a mellék-kövezetre való letérni nem akarás miatt. Erről egyébként a Csapó-, Kossuth- és Piac-utcákon levő rendőrőrszemek tudnának többet beszélni. Ha ezekhez hozzávesszük azt a rengeteg tengely-összeakadást és kocsihorzsolást, amely néhány zamatos és kölcsönös káromlással végleges elintézést nyer, megállapithatjuk, hogy *a város legélénkebb utcáinak forgalma már most is a csőd szélén áll.*

A zavart könnyen ki lehet küszöbölni. Az eljövendő uj burkolatozásoknál szakitani kell a maradi és célszerütlen alapelvvel s helyette a modern forgalom követelményeinek megfelelőt kell alkalmazni. Ez pedig a szembemenő forgalmi irányok szétválasztásának az elve.

Más modern városban ezt a szétválasztást az uttest közepén vezető villanyos sinekkel, ahol pedig ilyenek nincsenek, közbeiktatott s hajóalakban alacsonyan szegélyezett oszlopokkal eszközlik. Ez a megoldás természetszerüleg csakis a szélesebb utcákon alkalmazható. De a keskenyebb utcákon is meg kell csinálni az elhatárolást — esetleg más módon, — mert az ott is szükséges.

Ha már mindenáron u. n. mellékburkolatot akar a városi tanács, tétesse azt az uttest közepére. Költségkülönbség nincs, viszont a forgalom szabályozása önmagától, a legeszményibb módon oldatik meg s a középen fekvő mellékburkolat az esetleges előzéseknek veszélytelen és kényelmes teret enged. Ezen megoldási móddal szemben bajos volna ellenérveket felhozni, mert célszerü, tetszetős és semmivel sem költségesebb, mint az eredeti tervezet.

A tervezet sarkalatos hibáit a közelesen összeülő közgyülés még kiküszöbölheti. Módja van rá, hogy a közlekedési utak tervét a fenti elvek figyelembe vételével dolgoztassa át. Nehéz a felelősséget vállalni a célszerütlen müért, mely a forgalom megbénulásának s hiányosan világitott utakon, különösen az esti órákban, a gyakori szerencsétlenségnek lehet előidézője. De meg a város nincs is abban a helyzetben, hogy a sok milliárdos munkát tiz év mulva még nagyobb költséggel ujra elvégeztesse.

Dr Schlotter Ferenc.

Dénes István forradalmárnak mondta Prohászka püspököt

Ismét élesen támadták a földbirtokreformot — Vihar az oláh agrár-reform körül a nemzetgyülésen

Budapest, november 11. A nemzetgyülés mai ülését *Szeilovszky* Béla elnök negyedtizenegy után nyitotta meg. Napirenden van a *költségvetés.*

Várnai Dániel szóváteszi az érdeklődés teljes hiányát. Csak ugy lehet segiteni, ha uj törvényhozótestületet választanak.

Klárik Ferenc: *Meg akarják hosszabbitani.*

Meskó Zoltán: *Apáról-fiura fog szállni a mandátum.*

ÉLES VITA AZ ADÓZÁS KÖRÜL.

Dénes István: A szanálás szükségességét Bethlen István gróf miniszterelnök 1923-ban azzal indokolta, hogy az adóterheket nem lehet tovább emelni. Ezzel szemben a költségvetések az adóterhek állandó emelkedését mutatják. A pénzügyminiszter az 1924/25. évi költségvetés tárgyalása alkalmával kijelentette, hogy *az adókban előirányzott 656 millió aranykorona bevételen tul összeroppan a magyar közgazdasági élet.* Ezzel szemben azt látjuk, hogy a most beterjesztett költségvetés 950 millió aranykorona bevételt irányoz elő. Mikor volt igaza a pénzügyminiszternek, akkor-e vagy most?

Bud János pénzügyminiszter: kiváncsi vagyok, hogy milyen követelést fog ezekután a képviselő ur támasztani.

Dénes István: A szanálás eredményét azzal próbálta igazolni a pénzügyminiszter ur, hogy a szanálás óta a mezőgazdasági termények ára leesett. Kiváncsi vagyok, mit szól ehez az eredményhez a kis gazdatársadalom, amikor az ipari cikkek árának nivóját vámpolitikájával régi magasságban tartja a kormány.

A „NAGYSZERÜ“ ROMÁN AGRÁRREFORM.

Dénes István hivatkozik a szerinte „nagyszerü“ oláh agrárreformra.

Nagy felzudulás támad erre a kijelentésre a jobboldalon. Wolff Károly és *Petrovácz* Gyula ingerülten kiáltják Dénes felé:

— *Elvették a magyarok földjeit, ez az a nagyszerü reform?*

Szeder Ferenc: Igen, a románok szempontjából jó az agrárreform.

Petrovácz Gyula: *A román parlamentben mondja ezt el.* (Nagy zaj.)

Wolff Károly: *Francia tábornok kapott a magyaroktól elvett földekből Romániában.*

Huszár Károly: *Kanadába telepitik a romániai magyar kisgazdákat.*

Zajos felkiáltások a jobboldalon: Ez az a nagyszerü földreform.

Dénes István: Ne tessék félreérteni, a románok szempontjából jó a reform. A magyar feudális nagybirtokrendszert a nemzet érdeke szempontjából veszedelmesnek tartja. A magántulajdon elve alapján áll, de a környező államokban 500 holdban maximálták a földbirtokot. Tarthatatlan állapot, hogy Csonka-Magyarország területén egy család kezén 365.000 kat. hold birtok legyen. (Ellentmondások a jobboldalon.)

Hoyos Miksa gróf, *Podmaniczky* Endre báró és *Dabasi-Halász* Móric egyszerre kiáltják Dénes felé:

— Ilyen nincs!

Dénes István: *A herceg Esterházy-birtok.*

Kenéz Béla: *Az csak 220.000 hold.*

Felkiáltások a baloldalon: Csak, csak 220.000!

Meskó Zoltán: A differenciát adják nekem! (Derültség.)

Dénes István: Talán kevés a 220 ezer hold?

Dabasi-Halász Móric: *Mindenesetre több, mint amennyinek lennie kellene.* (Nagy zaj a Ház minden oldalán.)

Dénes István: Ne játszunk az ellenforradalmi jelszavakkal.

A nemzeti tanácsnak felesküdtek a főpapok és a főurak. A földreform kérdését állitotta a közérdeklődés homlokterébe az 1918-as forradalom.

„PROHÁSZKA FORRADALMÁR VOLT“

Lendvai-Lehner István: Prohászka nem volt forradalmár, de jóval előbb beszélt a földreformról.

Dénes István: *Prohászka igenis forradalmár volt. Megjelent a nemzeti tanács előtt, hogy támogatja a népkormányt.*

Ezután az *elnök* az ülést fél órára felfüggeszti.

Háromnegyed háromkor folytatták az ülést és *Batitz* Gyula beszélt az ipari és általában a gazdasági válság sulyos okairól.

Az *elnök* ezután a Ház tanácskozóképtelensége miatt 15 percnyi szünetet rendel el.

Szünet után *Klárik* Ferenc szólal fel.

Farkas Tibor a házszabályokhoz kér szót és kijelenti, hogy ő ma reggel részt akart venni a zárszámadási bizottság ülésén, noha annak nem tagja. A zárszámadási bizottság elnöke azonban kijelentette, hogy a bizottság bizalmas ülést tart. — Kéri az elnököt, hogy nyilatkozzék a kérdés felől.

Szcitovszky Béla elnök kijelenti, hogy a házszabály nem ismer zárt ülést a zárszámadási bizottság tárgyalásánál, azon tehát minden képviselő részt vehet.

Az elnök válaszát *Farkas* István rövid felszólalása után a Ház tudomásul veszi.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

INTERPELLÁCIÓK.

Felolvasták *Bodó* János interpellációját a 8 órai iskolai idő visszaállításáról.

Hegymegi Kiss Pál Baticz Gyula elhalasztják interpellációjukat. — Eckhardt Tibor interpellációját visszavonja. Előry Szabó Dezső interpellációját pedig távolléte miatt törölték.

Ezzel az ülés este 7 órakor véget ért.

Fényes Lászlót 3 havi fogházra és 5 millió korona pénzbüntetésre itélték

Budapestről jelentik: — *Fényes* László ez év február 17-én, a Somogyi—Bacsó gyilkosság hatodik évfordulóján cikket irt a „Világ"-ba. — A cikk megjelenése után a honvédelmi miniszter felhatalmazására a honvédhatóság sérelmére elkövetett rágalmazás sajtóvétsége cimén megindult az eljárás Fényes László ellen. Az ügyet ma tárgyalta a Töreky-tanács, a vádat Mészner Tivadar, a védelmet Vámbéry Rusztem látta el.

A bíróság rövid tanácskozás után bünösnek mondta ki Fényest sajtó utján elkövetett rágalmazás vétségében és ezért őt *három hónapi fogházra és 5 millió korona pénzbüntetésre itélte.* — Az itélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlott és védője felebbeztek.

Ma lesz itélet a Beniczky-ügyben

Budapest, nov. 11. — A Kurián *Ráth* Zsigmond dr másodelnök tanácsa a mai napra tüzte ki *Beniczky* Ödön volt belügyminiszter kormányzósértési ügyének végső fokon való letárgyalását.

A büntetőtörvényszék, mint ismeretes, három évi fogházbüntetésre itélte Beniczkyt és ezt az itéletet a Tábla is jóváhagyta, egyben kimondotta, hogy a fogházban sulyosan megbetegedett vádlottat *nem helyezi szabadlábra.* A védelem által benyujtott semmiségi panaszok felkerültek a Kuriához. A tárgyaláson Beniczky képviseletében *Vajda* Ödön dr jelent meg, mig az ügy iratait *Mendelényi* László dr kuriai biró referálta zárt tárgyaláson, amit a bíróság a koronaügyész inditványára rendelt el.

A Kuria tárgyalása délután két óráig tartott, amikor is közölték a védővel, hogy az itéletet holnap délelőtt 11 órakor hirdetik ki.

Az országos kávés-kongresszuson

Debrecenből is többen vettek részt. Több javaslatot fogadtak el, melyek a szomoru gazdasági viszonyok közt a kávés-ipar erkölcsi és anyagi felvirágoztatását célozzák. A nagygyülésen élénk részt vett a vitában Németh Aladár, a debreceni Arany Bika részvénytársaság igazgatója is.

Megalakul az Országos Hadimuzeum Egyesület debreceni fiókja

Az alakulással egyidejüleg fényes hangverseny lesz

A József királyi herceg Őfensége védnöksége alatt müködő Országos Magyar Hadimuzeum Egyesület debreceni fiókjának megalakulási munkálatai már csaknem teljes befejezést nyertek és a fiók e hó végén tartja alakuló közgyülését és a főváros legnevesebb müvészeinek részvételével az Arany Bika-dísztermében előreláthatólag kivételes sikerü hangversenyét.

Ma délután dr. Hadházy Zsigmond főispán elnökletével az előkészitő bizottság ülést tartott, melyen az egyesület országos ügyvezető alelnöke, Horváth Károly kormányfőtanácsos, fővárosi törvényhatósági bizottsági tag is részt vett. Értesülésünk szerint a bizottság ugy a közgyülés, mint a rendezendő hangversennyel kapcsolatos teendőkben teljesen megállapodott és örömmel állapitotta meg az eddigi munka eredményéből, hogy a megalakitandó debreceni fiók az egész város társadalmának osztatlan támogatása mellett a kitüzött nagy és nemes célok elérésére igen eredményes munkát fog kifejteni.

Márffy alibi-regénye megdőlt a tegnapi táblai főtárgyaláson

Láthatatlan tintával irott utasitásokat csempésztek be a vádlottakhoz
Az összes vádlottak felmentésüket kérték

Egy hét mulva hirdetik ki az itéletet

Budapest, november 11. Amikor *Nyirő* Géza táblai tanácselnök a bombapeek mai hatodik felebbezési napját menyitotta, *Kéler* főügyészhelyettes bejelentette, hogy tegnap a rendőrség határozott adatot juttatott kezeihez. Mikszáth Kálmán Anekdoták cimü könyvét bevitték a vádlottaknak olvasás céljából. A könyv végigment az összes vádlottak kezén és amikor visszaküldték a könyvet, annak *hátlapjára láthatatlan tentával bizonyos bejegyzéseket eszközöltek. A vádlottaknak szóló utasitások, kitanitások vannak e könyv hátlapjára irva.* A meglevő olvasható sorokból az látszik, hogy ez az irás Marosi kezeirása.

A KISMEGYERI SÜRGÖNY

— Vitás még most is — folytatta ezután a főügyészhelyettes —, vaj jon *Márffy József 1922 április 2-án Kismegyeren tartózkodott-e*, a kismegyeri állomás sürgönykönyvébe Márffy állitólag sürgönyt jegyzett be. A táviratok bejegyzése szerint Márffy 7 óra 55 perckor adott értesitést a jánosi állomásnak a kociállományról. Ezután azt mondja, elment misét hallgatni. Itt van az 1922. évi április havi vasuti menetrend. Eszerint reggel 7 óra 22 perckor indul Győr felé vonat, azután nem megy vonat, csak este 11 órakor, *Márffy József vallomása és alibibizonyitása tehát nem felelhet meg a valóságnak.* Márffy vonaton nem mehetett Győrbe.

A tábla elrendeli a főügyész által bejelentett tényekre vonatkozóan Marosi Károlynak és Márffy Józsefnek a kihallgatását.

MAROSI TAGAD, MÁRFFY NEM EMLÉKSZIK.

Marosi kijelenti, hogy a láthatatlan irás nem eredhet tőle, mert vegytintához a fogházban nem jutottak.

Márffy József a következőket mondotta:

— Győr a kismegyeri állomástól három kilométernyire fekszik. Az tény, hogy én a sürgönykönyvbe bejegyzést eszközöltem, aztán misét hallgattam.

Az elnök: És mikor indult el Győr—Szabadhegy felé.

— Tizenegy óra után.

Zachár biró: Mikor ért oda?

Márffy: Tiz perc alatt.

Zachár biró: *Három kilométert tiz perc alatt megtenni nem lehet.*

Márffy: Tizenöt perc alatt értem oda.

Zachár biró: *Ennyi idő alatt sem lehet megtenni ezt az utat.*

Márffy: Akkor kérem huszonöt *perc alatt.* Különben is most jut eszembe, hogy én az egész utat nem gyalog tettem meg, hanem a pályafelvigyázó kézihajtányával, amellyel tiz perc alatt a szomszéd állomásra értem.

Az itélőtanács ezután kezdi vizsgálgatni a menetrendet és megállapitja, hogy *tizenegy órakor nem indult vonat Szombathelyre, csak tizenkét órakor.*

Márffy: Én pedig kéremszépen ugy emlékszem, hogy előbb indult.

AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN

A védőbeszédek elhangzása után a vádlottak állottak fel szólásra az utolsó szó jogán.

Márffy feláll és elfogódott nangon, fejét lecsapva a következőket mondja:

— Azt óhajtom, kérem, előterjeszteni, hogy több izben szóvátették, hogy én hogyan viselkedem a biróság előtt.

Megint elakad Márffy hangja.

— Szóval — folytatja —, hogy nem adom azt a képet, hogy *nem ugy viselkedem, ahogy egy vádlottnak, egy bünösnek viselkednie kell.* Nem ugy viselkedem kérem, mert én nem vagyok bünös.

Marosi Károly áll most fel és mondogatni kezdi, hogy semmiféle része nem volt a bombamerényletekben.

Radó: Egyáltalán nem tudtam, hogy mi történt. Nem tudtam a merényletekről, kénytelen voltam ilyen vallomásokat tenni.

Horváth-Halas felmentését kéri.

Szász József szintén.

Vargha Ferencre kerül most a sor:

— *Ártatlanságom legteljesebb tudatában állok itt, de nincs módomban, hogy ártatlanságomat igazoljam.*

EGY HÉT MULVA LESZ ITÉLET.

A tábla tagjai most tanácskozni kezdenek és rövid tanácskozás után *Zachár* előadó biró ismertetni kezdi az 1922. évi április 2-iki menetrendet.

— Megállapitjuk — mondja a biró — volt-e olyan vonat, amelylyel Márffy Kőszegről visszatérhetett másnap Budapestre. — Nahát, Győrből 3 óra 49 perckor indul vonat Budapestre, reggel hét órakor van itt. Ez, mint Márffy mondotta, az amszterdami vonat. *De ez a vonat csak kedden, csütörtökön és szombaton jár a menetrend szerint* 19 óra 15 perckor kellett indulnia Márffynak Kőszegről, 20 óra 10 perckor volt Szombathelyen, ahonnan 22 óra 57 perckor indult a vonat Győrbe és 3 óra 20 perckor érkezett oda.

Nyirő tanácselnök bejelenti ezután, hogy mivel az itélet meghozására vonatkozóan a tábla tanácskozása hosszabb időt vesz igénybe, a tábla itéletét *egy hét mulva szerdán, november 18-án délelőtt féltizenegy órakor hirdeti ki Márffy és társai fölött.*

Ülést tartott a KANSz

Budapest, nov. 11. A KANSz a városháza tanácstermében Séthy Antal államtitkár elnöklete alatt országos elnöki bizottsági ülést tartott. — Az elnök bejelentette, hogy a státus és fizetésrendezési rendelet megjelent és ismertette a legutóbbi tárgyalásokat, valamint azok eredményét.

A Tisza megállitotta a romlást és csak vasutakat

Bukarest, november 11. Márama rosszigetről érkezett jelentések szerint a Tisza áradása következtében Csehország felé teljesen megszünt a forgalom. Csehország felől ma egyetlen vonat sem érkezett. A közlekedés Szatmáron át teljesen megakadt. Az árviz több hidat elsodort és sok helyütt halálos áldozatot is követelt.

A miniszterelnökné állapota javult

Budapest, november 11. Bethlen István gróf miniszterelnök feleségének állapota napról napra javul. A betegség a lehető legsimább lefolyásu és a miniszterelnök felesége előreláthatólag 5—6 nap mulva elhagyahtja a szanatóriumot.

Irodaszerek papirárúk
Üzleti könyvek (Posner féle)
LEGOLCSOBBAK
KESZTHELY PAPIRKERESKEDÉSÉBE
SZENT ANNA UCCA 2 szám.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek
selymek, divatflanelek és mindenféle
OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.
Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kisérni.
Aszódi és Róth divatáruháza
A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállitói.
Tisztviselőknek 5 százalék kedvezmény.

A jog- és pénzügyi-bizottság megszavazta a haszonbér leszállitását

Nagy vita folyt a kérdés körül — A gazdasági-bizottság javaslatát elvetették — 350—250 ezer koronás árat fogadtak el

Legutóbbi számunkban részletesen megirtuk, hogy a város foglalkozik a földhaszonbérletek bérleszállitási kérdésével. A minap tárgyalta ezt az ügyet a gazdasági bizottság, melynek ülésén a városi tanács javaslatán tul menő kedvezményeket inditványozták a bérlők javára.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap vitatta meg ezt a nagyon fontos kérdést. — *Zöld* József gazdasági tanácsnok ismertette röviden a javaslatot, amelyet mint már irtuk is, minden egyes bizottsági tag részletesen nyomtatásban megkapott és tanulmányozhatott. — A tegnapi vitában elsőnek dr *Markovits* Elemér bizottsági tag szólalt fel. Helytelennek tartja, hogy a város ugyszólván ajándékot adjon a bérlőknek.

Ekly: Nem ajándék, hanem kényszeregyezség!

Markovits: Arra kell törekedni, hogy az adózó polgárokat ne nyomják az adók. Szerinte a város a bérlőket a váltójuk leszámitolásánál nem részesitette egyenlő elbánásban, — ezt nem helyesli. A bérleti árveréseknél volt, aki 132 kiló buzát ajánlott meg, akkor nem adták oda, pedig ez komoly ajánlat volt, ellenben bérbe adták 150 kilóért. Most aztán 120-ra engedik le ugyan ezt a bért, pedig az a komoly gazda ma is megadná a 132 kilót.

Ekly: Garantáljuk, hogy átadja az illető.

Markovits: Ellene van a bérek leszállitásának. Kritizálja a leszállitások egyenlőtlen mértékét. Indokolatlannak tartja a nagymértékü bérösszeg csökkentést. Annyi anyagi ereje kell, hogy legyen a bérlőnek, hogy egy-egy rossz gazdasági évet kibirjon. A városnak teljesitenie kell a szerződéses kötelezettségeket, viszont a bérlők engedményeket kérnek. Nem érti, miért nem peresitették az 1924-ben elmaradt béreket.

Miszty főügyész: Mind peresitve van.

Markovits (mosolyogva): Szeretném látni.

Ekly: Miért nem jár utána a doktor ur, majd meglátná.

Markovits: Nem hiszem, hogy a város abban a helyzetben volna, — hogy 3 és fél milliárd koronát eltudna engedni a bérlőknek. — Ezt nem lehet ugy előteremteni, hogy ne a polgároknak kelljen megfizetni pótadóban. Ehez nem járulhatok hozzá és ilyen javaslatot nem is tehetünk a közgyülésnek. Azt tudom, ha a gazdák könnyeit össze lehetne gyüjteni, akkor aszály soha nem volna. A javaslatot nem fogadja el.

Dr *Freund* Jenő: Ha olyan kellemes gazdasági életben élnénk mint a békében, akkor igaza volna Markovitsnak. Ma azonban nagyon sulyos időket élünk. — Az árverésen nem számoltak ezzel, hogy a folytonos áremelkedésnek is lesz határa. Az aratás után kitünt, hogy katasztrófális rossz termés volt és az áradások is nagy károkat okoztak. A szanálások következtében a konjunkturális magaslatról az árak igen nagy mélységbe zuhannak. — Országosan rossz gazdasági viszonyok vannak. Ha Debrecen városa ezt megérti és ezért le akarja szállitani a béreket, ezt én a város részéről eléggé nem méltányolhatónak és elfogadhatónak tartom. Azt javasolja, hogy az elhalasztott bérösszegek után legalább 9 százalékos kamatot fizessenek.

Dr *Versényi* Tibor: Nem lehet figyelmen kivül hagyni, hogy amikor a város a bérleti szerződéseket megkötötte, egyáltalán nem volt kialakult gazdasági helyzet. A szerződés feltételei már akkor nem voltak normálisak és már akkor aggódva nézte a szerződések teljesitése elé.

Dr *Magoss* György polgármester: — Ugy van, már akkor mondtam, hogy — az Istenért, ne igérjetek annyit.

Versényi: Nem lát veszélyt a segitésben, vagy hogy ez a jövőre is precedenst jelenthetne, hiszen a város a maga jogáról — csak akkor mond le, ha akar. A mai helyzetet a békebelihez hasonlitva meg kell állapitania, hogy *ezek a birtokok most is többet jövedelmeznek mint a békében, pedig minden más téren még messze állunk a békebeli jövedelemtől. A helyzet tehát még mindig kedvező a városra nézve.* A bérlőket nem lehet kiengedni a bérletből, mert ha most azok jönnek, a kik többet igérnek, — azok szintén nem lennének komoly gazdák. *A bért egyszerüen le kell szállitani azért, mert eredetileg magasan állapitották meg.* — A kamatra vonatkozólag azt ajánlja, — hogy *a Jegyintézet által szedett váltóleszámitolási kamatnál 2 százalékkal magasabb kamatot szedjenek.*

Jóna István: A gazdasági bizottság javaslata mellett szólal fel. Más város is leszállitja a béreket, nemcsak Debrecen.

Közbeszólás: Szeged is.

Jóna: Nyiregyháza városa a maga bérlőinek tulságos magas béreket körülbelől harmadával leszállitotta. Az ökör, sertés és juh ára, de minden más állaté is jóval a békebeli ár alá esett. Ezzel szemben az iparcikkekért sokkal többet kell fizetni. A munkabérek a békebelinek háromszorosa. Általánosságban azt lehet mondani, hogy *a mezőgazdasági termelés 30—40 százalékkal drágább, viszont az értékesités 30 százalékkal alacsonyabb áron történhetik.*

Zöld József tanácsnok: A buzára ezt nem lehet mondani.

Jóna: Általánosságban mondtam. *Hiszen ha mindenki buzát termelne, akkor ma már danolásért adnák a buzát.*

Ekly József: A gazdasági bizottság javaslatát ajánlja elfogadásra. A Hortobágyon a külső tisztviselőknek van egy kis földjük bérletben, ennek a résznek legszivesebben elengedné az egész bérletét, de ha ezt nem teszi meg a város, akkor nagyon elégnek találja a száz kilós bérmegállapitást. — Inditványozza, hogy utasitsák a tanácsot, hogy a hortobágyi csárda bérletéből a bérlőt azonnal mozditsák ki, mert a bérelt területet egyáltalán nem müveli.

Dr *Magoss* György: Már tegnap utasitottam a főügyész urat, inditsa meg az eljárást.

Ekly: Kijelenti hogy ez az egész bérleszállitási javaslat halva született gyermek.

Közbeszólás: El kell temetni. — Haza beszél.

Ekly: Nagyon kicsi üzlet volna. — Kijelenti, hogy a bérlők e terv szerint egyáltalán nem kapnak kedvezményt. Tekintetbe kell venni, hogy ma 170 ezer korona körül áll a rozs, viszont a város a rozs egyen értékéül 250 ezer koronát akar fizettetni. *A bérlők kényszer helyzet ben ha el is fogadják és aláirják ezt a szerződést, megint az a helyzet fog előállni, hogy nem lesznek képesek megfizetni.* A város pedig azon az álláspontonvan, hogy csak azoknak adja meg a haszonbér elengedést, akik elfogadják a 350, illetve 250 ezer koronás uj bérösszegeket.

Fejér Ferenc: Abban az esetben, ha nem háritják át a többi termelő osztályokra a bérleszállitás következtében előállott deficitet, akkor szivesen belemegy a leszállitásba. — Inditványozza azonban, hogy *a mult időkről ne adjanak engedményt, hanem azt az összeget osszák fel arányosan a következő esztendőkre.*

Balogh István a gazdasági bizottság javaslata mellett foglal állást.

Dr *Vargha* Elemér elnök berekeszti a vitát, melynek végén *Zöld* József tanácsnok előadó reflektált a felszólalásokra. A javaslat megszerkesztésénél ugy érezték, hogy ez a bérleszállitás a város érdekében áll, mert csak igy biztositható, hogy a bérlők a szerződésnek eleget tehetnek.

A bizottság elfogadta a leszállitást és pedig 350 illetőleg 250 ezer koronás alapon. Összesen 13 bérlőnél szavazták meg a haszonbér elengedést, az eredetileg tervbe vett kilenccel szemben. A biztositék letételének határidejéül december 31-ét fogadták el.

Sürgősen javittatni kell a kaszárnyákat

Két milliárdba kerül a munka

A szombaton megtartandó közgyülés elé több rendbeli katonai vonatkozásu kérdés kerül. Az egyik ilyen kérdés a katonai használatban álló laktanyák jogviszonyainak és bérkérdésének rendezése. A kaszárnyákon kivül a régi és uj csapatkórházat is birtokolja jelenleg a katonaság.

Ezt az ügyet dr *Vass* Károly tanácsnok ösmertette a jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén.

Az összes épületekért 1925 február 1-ig 180.580 papirkoronát fizetett a katonai kincstár. Eddig 617 milliót fizettek be és körülbelül befizetnek még 300 milliót, tehát mintegy milliárd koronát kerek számban.

A 20—25—30 százalékos bértérités a város jogos igényét egyáltalán nem elégiti ki. Ez az összeg még a karbantartásra sem elegendő. Teljesen jogos a városnak az a kivánsága, hogy magasabb bért fizessenek. Azt javasolja tehát, hogy teljesen uj felvétel alapján, uj szerződéseket kössenek.

Freund Jenő dr: Ezt már régen hangoztatjuk, de a kormány nem reagált rá.

Dr *Versényi* Tibor: Ha nem csinálják meg, akkor perelni kell.

Dr *Magoss* György: Előbb szükséges volna hogy a közgyülés adjon felhatalmazást arra, hogy milyen téritési összeget kössenek ki az uj szerződésekben. Véleménye szerint ez az összeg nem lehet kevesebb, — mint amennyit a békeidőben fizettek a beszállásolásért. Ha ezt az összeget megfizetik is, akkor sem tudjuk fedezni a kaszárnyák fenntartási összegét. Körülbelül 2 milliárd koronába kerül az elodázhatatlan sürgős javitás.

Zöld József tanácsnok: Ez is csak két laktanyánál.

Freund Jenő dr: Az elmaradt béreket szintén követeljük; az elmult években egyáltalán nem fizettek semmit, ezt az igényt szintén érvényesitjük.

Dr *Magoss* György: Ez volna az igazság.

A bizottság végül is e részben ugy határozott, hogy felhivják a katonai hatóságot uj szerződés megkötésére békebeli bérek mellett.

Feliratot intéznek a miniszterhez amelyben bizonyos határidőt adnak a szerződés megkötésére és a közgyülésnek javasolják, utasitsa a tanácsot, hogy ha ez alatt a 30—60 nap alatt nem jön létre a szerződés, akkor inditsák meg a keresetet a bíróságnál az ingatlanok visszaadása iránt. Természetesen egyben perlik a katonai kincstárt az elmaradt bérekért is.

A vitának második pontját a laktanyák javitásának kérdése képezte. *Vass* Károly javasolja, inditványozzák a közgyülésnek, hogy a város anyagi érdekében határozza el a hiányok helyrehozásának fokozatos el végzését. Azonban, amig megfelelő bértéritési összeget nem fizetnek, — addig csak a legsürgősebb hibákat javittatnák ki.

Csak a Vilmos huszárlaktanya és a Pavillon laktanya javitási munkálatai közel 1800 millió koronába kerülnének.

Freund Jenő azt javasolja, hogy még a tél beállta előtt a tetőszerkezeti munkát okvetlen végezzék el, — nehogy a viharok nagyobb károkat okozzanak.

A harmadik pontja a tárgynak a laktanyákban levő tisztilakásoknak az ügye volt. A bizottság rövid vita után javasolta a közgyülésnek, hogy követelje ezeknek a lakbéreknek a város pénztárába történő befizetését.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban tárgyalták a beszállásolási ügyeket is.

Az előadó azt javasolta, mondják ki, hogy hosszabb időre csak abban az esetben szállásolja el a város a tiszteket, ha teljes lakbérüket befizetik a város házipénztárába. Eddig ezen a cimen lakbérük 50 százalékát fizették be és pedig azért csak enynyit, mert többen vannak, akiknek a családjuk másutt van, igy Szoboszlón, Budapesten, vagy Bécsben.

Ekly: Menjen vissza Bécsbe!

Végül is a bizottság ugy határozott, hogy ebben a kérdésben egyelőre nem tesz javaslatot a közgyülésnek.

Olcsó szőrmehèt

a Lipcsei szőrmeházban

KOHN SÁNDOR szücsmesternél

Debrecen, József kir. herceg-utca 1. (Arany Bika épület)

Szőrmebundák	K 3.000,000-tól	Gyermekkabátok	K 750,000-től
Női bársony bőr bekecs-		Prémezések	K 2.000,000-től
csel	K 1,500,000-től	Egyes bőrök	K 5.000-től
Valódi szőrmebocskor (rókák)	K 180,000-től	Javitások, alakitások a legujabb divat szerint, legolcsóbb árban.	

Figyelem!

Legfinomabb **angol** *gyapju szövetek érkeztek, melyből a legujabb divat szerint*

készitek férfiöltönyt, felöltőt, téli kabátot, stb. nagyon jutányos árban

elsőrendü munkával!

KERESZTESI uridivat szabó Varga-nál!

Tessék meggyőződni!

Pontos kiszolgálás!

Színház

Csokonai színház műsora:

Nov. 12-én: *Pintyőke*, operette C) bérlet, Jackó Cia vendégfellépte.

November 13-án *A vihar*. Szinjáték. Premiere. Bérletszünet.

November 14-én *A vihar*. *Szinjáték*. Bérletszünet.

November 15-én délután *Pintyőke*. Operett. Jaczkó Cia vendégfellépte. — Este 7 és fél órakor *A vihar*. Szinjáték. Bérletszünet.

November 16-án *A vihar*. Szinjáték. A bérlet.

November 17-én *A vihar*. Szinjáték. Bérletszünet.

November 18-án *A vihar*. Szinjáték. B bérlet.

November 19-én *A vihar*. Szinjáték. C bérlet.

November 20-án *A vihar*. Szinjáték. D bérlet.

—

Színházi iroda jelentése:

Utólsó vendégfellépte ma, csütörtökön Jaczkó Ciának. A rövid idő alatt hihetetlen sikerre és népszerüségre szert tett vendég gyermek-primadonnát szerződésbeli kötelezettsége a fővárosba szólitja, ahol a Király-szinházban szombaton a Jánoska operette cimszerepét játsza és igy ma, csütörtökön bucsuzik a debreceni közönségtől, mely a szivébe fogadta a kis müvésznőt és méltán, mert amint ez a gyermek sir, örül és nevet a szinpadon, az maga az élet, ugy, hogy mindenki a legnagyobb csodálattal adózik neki. Méltó partnerével: Tamás Benővel együtt előadott Jackie Coogan-Chaplin duett a legnagyobb siker, amit valaha is elértek a Csokonai szinházban. Szilágyi Marcsa és Károlyi Vilmos jókedvü és nagyszerü táncos cseléd-párja, Szömörkényi Franciska és Kristóf gyönyörü énekszámai, Endrődi stramm huszárezredese és Csolnakossy jellegzetes, tőről metszett gazda alakja egyaránt méltán veszik ki részüket az előadás sikeréből.

A vihar bemutatója pénteken bérletszünetben. Shakespeare leghatalmasabb, látványos szinjátéka, hosszu, fáradtságos, hetekig tartó előkészületek után, előadásra készen várja bemutatását. — A komplikált technikai és világitási problémákat sikerült tökéletesen megoldani. Különösen az I felvonás viharban hánykódó é[illegible]lyedő hajója, mely az egész szinpadot elfoglalja, igényelt óriási áldozatkészséget az igazgatóságtól és leleményességet Bársony Aladár, a darab rendezője és a technikai személyzet részéről. A müvész személyzet, Halasy Mariska, Hermann Manci, László, Thuróczy, Szigeti Jenő, Tamás Benő, Csolnakossy, Antók, Rajz, Kristóffal az élén, minden ambiciójukat és tudásukat érvényesitik a siker érdekében.

Sophie Saltanova és Alexander Nikitin a ballett-karral táncolnak „A vihar" előadásain.

A mozgószinházak müsora:

Meteorban csütörtökön „A halál kapitány" és „Legényfogás Amerikában". Két sláger egyszerre! Agnes Ayres és Mahlon Hamilton főszereplésével. Előadások 6 órától.

Parókák
Kaméromi hölgyfodrásznál
Arany Bika bérház.
Szolid árak. Korrekt munka.
30 éve fennálló üzlet.

Vasárnap lesz az ujjáépült Svetits-intézet megnyitása

Circa 3 milliárdba került az átalakitás
Szük volt az intézet, de ma az ország egyik legmodernebb iskolája — Három prépost épitette fel az intézetet — Látogatás az ujjáépült Svetits-intézetben

Vasárnap nagy ünnepe lesz Debrecen város katholikus közönségének, az ujonnan épült Svetits nevelő intézet ünnepélyes megnyitása. Ebből az alkalomból kerestük fel *Mellau* Márton pápai kamarást, a Svetits igazgatóját. Mellau Márton pápai kamarás közismert joviális kedvességgel fogadta a Debreczen munkatársát.

Hellyel kinált meg, majd elkezdtünk beszélgetni az intézet ujjáépitése felől.

— A zárda ipariskolája 3 évfolyamu; egyfelől ezért, másfelől a vonatkozó kormányrendelet a tanitónőképzőt 5 évfolyamuvá tette, igy érthető, hogy az egyemeletes iskolánk szüknek bizonyult. A szeptemberi beiratkozásoknál már évek óta nagy volt a háboruság. Sok jelentkezőt el kellett utasitani, mert nem volt elegendő hely.

— Az 1923. év őszén azután lent járt a kultuszminiszter ur és ekkor Ollinger Béláné, aki szintén a Svetitsben nevelkedett, megmutatta a miniszternek intézetünket és rámutatott arra, hogy az intézet nagyon szük már s kibővitéséhez a MANSz nevében is kormánytámogatást kért. A kultuszminiszter aztán akkor megigérte, hogy az üresedésben levő nagyváradi püspökség jövedelméből az intézet kibővitési költségéhez hozzájárul.

— A fentálló törvényeink értelmében ugyanis az üresedésben levő püspökségek jövedelmét a kultuszkormány kezeli s az diszponál a jövedelem hovaforditása felől.

— Gévay Wolff államtitkár aztán az 1924-iki nyár folyamán közölte velünk, hogy a kultuszminiszter ur az üresedésben levő nagyváradi püspökség jövedelméből 1000 millió koronát a Svetits intézet kibővitésének költségeire kiutalt. Később ujólag még 500 milliót.

— Midőn ilyen összeg már rendelkezésünkre állott, a helyi épittető bizottságot megalakitottuk. Elnöke lett a bizottságnak dr Lindenberger János prépost ur, tagjai pedig Láng Nándor egyetemi professzor, iskolaszéki elnök, Wilhelms Emil, Jersák mérnök s azonkivül felkértük az államépitészeti hivatal vezetőjét: Puskás Kálmán müszaki főtanácsos urat is, ki szivesen segitett és azonkivül hivatalból tagja lett az épitő bizottságnak Mária Theofila főnöknő és jó magam.

— A bizottság ezután hozzákezdett a költségvetések elkészitéséhez s felkértük Korb Flóris egyetemi professzor urat, hogy készittesse el a terveket. Ezeket azután Patyó Márton épitész elkészitette.

— Miután az előzetes költségvetés azt mutatta, hogy összelehet hozni a költségeket, igy 1925 tavaszának végén hozzá kezdtünk az épitkezéshez. Az egész 1924—25 telén a terveken dolgoztunk és husvét harmadik napján, 1925-ben, az intézet tulajdonát képező Szentanna utca 28. számu házát lebontattuk s a fundamentumtól kezdve ujjáépitették. Május végére kész lettünk ezzel a munkával. Ekkor bezártuk az iskolát s elkezdődött az egész utcai frontnak ujjáépitése.

— Az épitkezésnél amerikai gépekkel a tetőt felemelték és ugy folyt az épitkezés. Hatalmas gépek emelték fel a tetőzetet és pedig olyan ügyesen, hogy az egész tetőszerkezet ugy maradt, ahogy volt.

— A felemelt tetőszerkezet alatt aztán folyt az épitkezés, mely szeptember 15-re teljes befejezést nyert. Teljesen uj köntösbe öltözött az egész iskola hatalmas épülete.

— Az épitést Tóth és Sebestyén épitészek végezték. A csatornázás és viezvezetéki munkákat Kubinyi és Tsa cég, az épületasztalos munkákat az Asztalosok Szövetsége, a butorokat Wankó András asztalosmester, az uj iskolapadokat Michl Alajos, a lakatos munkákat Piros Béla, a festési munkákat ifj. Zelinger Ede, a mázolási munkákat Gombácsi kőmüvesmester, az üvegezést Blattner Gyula, a kályhamunkákat Tóth Lajos, a szerelési munkákat Fazekas Imre, a bádogos munkákat Veszely Antal végezte. — Remekeltek valamennyien.

— A munkálatok 3 milliárdba kerültek. Ezt az összeget ugy teremtettük elő, hogy 1500 milliót a püspöki jövedelemből a kormánytól kaptunk, 400 milliót tett ki a hivek adománya és 700 milliós kölcsönt vettünk igénybe, a hiányzó részt az intézet 13 holdas gazdaságának és a Piac utcai bérházának jövedelméből teremtettük elő.

— Az épitkezések egész nyáron át folytak. Bizony sok eső volt s ez a sok eső több alkalommal az épitkezésben nagy zavarokat okozott. Ha nemlett volna tető alatt az épitkezés, az épület s a falak mind tönkre mentek volna... De igy mégis védve voltunk valamennyire.

— Az épitkezéssel összesen 14 uj helyiséget s egy igazgatói lakást nyertünk. A 14 helyiségből 6 uj tanterem, 1 kézimunkaterem, 2 szertárhelyiség és 1 tanácsterem lett. És teljesen uj lett, szép lett ez a szép multra visszatekintő iskola.....

És ezután a bevezető beszélgetés után az igazgató kedvesen felszólit, hogy nézzem meg az ujjáépült iskolát. A novemberi lemenő napsugár ott táncol a Svetits falai között. A tágas udvaron ragyogó tisztaság. Igazán impozáns épület lett ebből az iskolából. Az udvaron végig haladva, kissé elérzékenyülök... Eszembe jut a kis diák kor... Margit néni... A bübájos kedvességü főnöknő... Mindnyájunk kedves Margit nénije. Gróh őméltósága, a galamblelkü prépost... Az első áldozás. A minisztrálgatás..... A kis leánykák....., És az első, a legigazibb, a legforróbb diákszerelem... Óh, de szép idők is voltak azok... Óh, de szép lányok is jártak ide... Ez előkelő iskolába... Szembe vele a patinás piarista gimnázium, mely előtt csoportokban vártuk régen a zárdistákat... A kedvesen mosolygó, aranyszőke S. Matildot, P. Juliskát, L. Micit, K. Manyót, K. Irénkét és a többit...

És itt járva most a Svetits falai között, az udvaron..... Mind-mind eszembe jut. Az udvarról azután a főlépcsőházba megyünk. — Ragyogó tisztaság, pedantéria. Ez jellemezte mindenkor ezt a kiváló leánynevelő intézetet....

— Csodálatos — jegyzi meg Mellau főtisztelendő ur — ez az intézet három prépost alatt épült ki. Az utcai egyemeletes front Wolaffka alatt, 1896-ban, az udvari kétemeletes szárny Gróh alatt s most a második emelete az utcai frontnak dr Lindenberger János prépost ur alatt épült.

És sorra mutogat mindent. A földszinten az elemi iskolák tantermeit mutogatja meg. Parányka padok. — Tágas, szép termek... Mesés, uj berendezés... Az első emeleten a tanterem s a polgári iskola termei. A tanácsterem hatalmas, nagy, tágas szoba... Minden oldalon nagy tékák. Tele könyvekkel... A szekrényekben folyóiratok, lapok... Szépen lerakva példányonként.

Az emeleten az ipariskola termei. Nagy munkatermek, remekül felszerelve. Vasalók, resók és az ipariskolához szükséges összes felszerelések. Itt vannak a szertárak is. Fizikai és természetrajzi muzeumok. Hatalmas szép, nagy előadói termek.

A kilinceseken védő-huzatok. Az asszonyi pedantéria a legkisebb nüanszokban is kiérzik, kilátszik....

Majd öreg este lesz, amikor véget ér a mutogatás.... A sok-sok látnivaló megnézése.

Teljesen modern lett ez a nagyhirü leánynevelő intézet. Az ország legnagyobb, legmodernebb intézete lett a Svetits. És méltán büszkélkedhetünk debreceniek erre a kulturintézményünkre is.

Debrecen tényleg az iskolák városa!

Maizner János

Gyászesete alkalmával
győződjön meg a
FEHÉRTÓI temetkezési intézetben
Dégenfeld-tér 4. (saját ház).
tapasztalható olcsó árakról
Tisztviselőknek, vasutasoknak
kedvező fizetési feltételek mellett **NAGY ARENGEDMENY.**
Mielőtt bevásárlásdt bárhol eszközölné, győződjön meg vételkötelezettség nélkül, áraink olcsóságáról. — **Nagy raktár!**
Dus választék! Költségvetés díjtalan.
TELEFON: *Éjjel 11—85. Nappal 11—85. sz.*

A LUXUS cipőáruhaz
értesíti a m. t. vevőközönséget, hogy egy nagyobb mennyiségü női cipőt sikerült beszerezni, amit feltünő olcsó árban bocsájt a t. vevők rendelkezésére.
Piac-u. 16. sz. Alföldi Takarék-palota.

Hirek

Az ujabb olasz irodalom

Wallisch Oszkár és Lefler Béla előadásai a „Népszerü Főiskolán"

A „Népszerü Főiskolai Tanfolyam" tegnapi előadásán Wallisch Oszkár egyetemi rektor ismertette az ujabb olasz irodalmat. Bevezetésében vázolta az olasz föld szépségeit, alig van hires iró, költő, kit ne kapott volna meg a pompás olasz táj, a grandiózus müemlékek.

Olaszország irodalmi élete igen gazdag, *Carducci* kiváló iró, költő és professzor volt egy személyben. Nagy demokrata és republicanus volt. Elsősorban nemzeti költő. *A hazaszeretet volt az, amely költeményeit összefüzte.*

Szivesen merit anyagot a hősi multból. Minél többet foglalkozott a történelemmel, annál belátóbb, annál tisztább felfogásu lett. Forditásaiban sikerült legyőzni a páthoszt, *itt megtalálta a tiszta lirai hangot.*

Sonettjei telve vannak plasztikával, mély érzéssel. Feltárul költészetében az egész költői mult a piramisoktól III. Napoleon haláláig. De nem a történelmi igazságok kedvéért fordul a multhoz, hanem mert a *jelent megveti.*

Lelkületében átszellemül a természet ugy, hogy a lélek érzései kivetitik a természetet. *Itália ezekben a költeményekben mint a természetnek különösképen kedvelt fia jelenik meg.*

Főmunkája az „*Odi Barbari*". Saját versformáju ódáinak gyüjteménye ez.

Carducci ma már a történelemé, de azért Olaszországnak kétségtelenül egyik legnagyobb költője, kit soha meg nem szünő elismerés és bámulat babérja fon körül.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Leffler Béla egyetemi magántanár *folytatta Svédország ismertetését.*

Egy kis etnográfiai bevezetés után, Lagerlöf Zelmáról, a svédek leghiresebb regényirónőjéről beszélt. Majd vetitett képekkel bemutatta Wermelandot, Lagerlöf Zelma szükebb hazáját, ahol a Nobeldijas irónő, mint tanitónő küzködött 30 éves koráig. Majd egy akadémiai dii megszerzése után beutazta a külföld nagyobb országait. Olaszország irói pályájának igen fontos állomása volt, mert itt irta meg a szocialistaellenes — hires — Antikrisztus csodája cimü munkáját.

Lagerlöf Zelma változatos életének pompás ismertetése után a lappok életéből mutatott be érdekfeszitő képeket.

A közönség lelkes tapsokkal honorálta a kiváló tudós magas szinvonalu előadását.

A biróság elutasitotta a nagylétai rabló cigányok bünperének ujrafelvételét

A statáriális itélettel halálraitélt cigányok ügye

Igen érdekes és annak idején nagy port felvert ügynek az ujrafelvételi tárgyalását tartotta tegnap a debreceni törvényszék.

Öt évvel ezelőtt történt, 1920 november 28-án, hogy egy cigányokból álló rablóbanda Nagylétán éjféltájban betört Lefkovits Bernát korcsmáros házába. Kifeszitették az utcára nyiló ajtót, és behatolva a lakásba, üvegekkel a gazdát, feleségét és Sarolta leányukat összeverték és késsel fenyegették.

Mikor ezek eszméletüket vesztették, a cigányok minden szekrényt, kredencet felfeszitettek és elloptak 15.000 korona készpénzt, zsebórát, csizmát, inget, alsónadrágot, lábra valót, mellényt, sapkát, szóval ami a kezük ügyébe került.

A debreceni törvényszék, mint rögtönitélő biróság az 1920 december hó 13. napján megtartott tárgyaláson a banda fejeit, igy Lakatos Rézmüves Györgyöt és Lakatos Guszti Györgyöt halálra itélte. A halálbüntetést kegyelem utján az előbbinél életfogytiglani fegyházra, az utóbbinál 15 évi fegyházra változtatták át.

Lakatos Rézmüves György és Lakatos Guszti György azon az alapon, hogy ártatlanok, a bünper ujrafelvételét kérték. Tanukat tudtak állitani, hogy ők a kérdéses éjjel nem voltak Nagylétán, hanem Bagamér községben egy cigánycsalád házában háltak.

A tegnapi tárgyaláson tényleg megjelent a cigánycsalád három tagja és esküvel erősitették, hogy 1920 november 28-án este a két vádlott bekéredzkedett hozzájuk és ott is aludtak, igy a cselekményt ők nem követhették el.

Dr. Mező Sándor kir. ügyész a cigánytanuk vallomásait az öt évvel ezelőtt történt dolgokra szavahihetőknek nem fogadta el és kérte az ujrafelvétel elutasitását.

Dr. Aczél Jenő védő védőbeszédében rámutatott, hogy a törvényszék egy másik tanácsa az ugyanez ügyben halálra itélt *két Ajtai-testvért ujrafelvétel utján jogerősen felmentette*, mert alibit tudtak igazolni. Igy sikerült a sértetteknek vallomását, kik az elitélt cigányokban felismerték a rablókat, meggyengiteni. A tanuk vallomása és e jogerős itélet alapján kérte az öt év óta szenvedő védencei felmentését.

A biróság a védelem tanuinak vallomását megnyugtatónak nem találva, az ujrafelvétel iránti kérelmet elutasitotta. A védő perorvoslatot jelentett be, igy az ügy az itélőtáblához fog kerülni.

— *A Székely Társaság* arra kéri a szombati Székely Est összes főrendezőit és rendezőit, hogy 13-án, pénteken délután 5 órára a Kollégium kistermében föltétlenül megjelenni kegyeskedjenek.

—

— *A Földreform Hajduhadházon.* Budapesten a Földbirtokrendező Birósánál a mult héten kezdték tárgyalni Ujfehértó, Hajduhadház, Dorog és Bökény földigénylőinek panaszát. Hajduhadház földigénylőinek képviseletében a város polgármestere és tiszti főügyésze utaztak Budapestre. A hajduhadházi földigénylők a Forray-féle birtokból nyernek kielégitést.

— *Brutalitásért elitélt rendőraltiszt.* Tóth Mihály hajduböszörményi rendőraltiszt állt tegnap a debreceni törvényszék Koháry tanácsa előtt hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolva. — A mult év szeptemberében ugyanis ittas állapotban bekisérte az ottani főkapitányságra Sajtos József gazdálkodót. A rendőr már régebben haragudott Sajtosra és most, hogy eljött az alkalom, ugy megverte, — hogy még másnap is megvoltak a nyomai. Feljelentés folytán ma tárgyalta az ügyet a biróság és Tóth Mihályt bünösnek mondván ki egy millió korona pénbüntetésre itélte. — Ugy az ügyész, mint a vádlott felebbeztek.

Króh Áruhàz Dégenfeld-tér
darabáru osztálya
AJANL

Reklám damast törülköző	17	Lilliom damast szalvéta	23
Jóminőségü flanel portörlő	12	„ „ abrosz	125
Házi vászon törülköző	22	„ „ törülköző	35
„ „ rojtos törülköző	25	6 személyes rekl. étkező készlet	240
„ „ kenyér ruha	22	Kész szegélyes párna	62
„ „ pohár törlő	22	„ cakkos párna	84
„ „ sütő abrosz	95	„ szegélyes paplanlepedő	175
Flotir törülközők	31	„ cakkos „	220

ARAK EZER KORONAKBAN.

— *Elhunyt közjegyző.* Dr Virág Ferenc, kisvárdai kir. közjegyző — Debrecenben, folyó hó 10-én meghalt. Temetése Kisvárdán, november 13-án, pénteken délelőtt lesz. Az elhunytat nagykiterjedésü rokonság gyászolja.

— *A Népszerü Főiskolai Tanfolyam* német, francia, angol kurzusaira jelentkezés legkésőbb holnap délután 5 óráig van. A holnapi előadónap programján Oláh Gábor „A müvészi alkotás lélektana" és Bessenyey Lajos dr „A görög irodalom psychéje" értékes előadásai szerepelnek.

—

— *A debreceni izr. nőegylet* november hó 15-én vasárnap délután 3 órakor tartja meg a hitközség tanácstermében (József kir. herceg-utca 26.) téli gyermekfelruházási akcióját, amidőn 125 iskolás gyermeket lát el cipővel és téliruha-felszereléssel és ezuton tisztelettel meghivja t. tagjait és a szives érdeklődőket. — Az elnökség.

— *Hirdetmény.* A városi adóhivatal a torlódások elkerülése végett felhivja az adózók figyelmét a folyó évi negyedik negyedévi, továbbá a hátralékos adók befizetésére. A befizetés postatakarékpénztár utján 31.713. számu csekkszámlán is eszközölhető. A befizetési lapon feltüntetendő, milyen adótartozásra történik a befizetés. Azon adózó, ki a befizetést posta utján teljesiti, előzőleg jelenjen meg az illetékes kerületi adóhivatalnál, ahol pontos felvilágositást nyer a befizetendő összeg nagyságára. A befizetési lapok dijtalanul a városi adóhivatalnál, iktatóhivatal 4. számu szoba szerezhetők be.

— *Halálozások.* Az állami anyakönyvi hivatalnál a következő halálozásokat jelentették be: Nagy Sándor ref. 76 éves, Szepesi-u. 102. — Buglyó Ferenc ref. 23 éves, Kontsek-utca 24. — Herega Vilmosné Tauser Erzsébet ref. 38 éves Apaffi-utca 38. Varga Virág ref. 31 éves, Vértes. — Kertész Ferenc gk. 53 éves Nagyléta. — Barna Magdolna Irén ref. 7 hónapos, Csapó-utca 72. — Flór József György gk. 6 hónapos, Régi téglavető 159.

— *Kormányzósértő kocsis.* Hudák Zoltán sátoraljaujhelyi kocsis a mult nyáron hust szállitott a katonaság részére. A bakon Saguli József tizedessel ült, ki egy század katonaságot látva közeledni, figyelmeztette a kocsist, hogy térjen ki. — Hudák erre a következő kijelentést tette: „Nem térek én ki még magának Horthynak sem!" A tegnapi napon megtartott főtárgyaláson Hudákot kormányzósértés cimén vonta felelősségre a törvényszék és 8 napi fogházra itélte. Az ügyész és az elitélt felebbezést jelentettek be.

x **Rubinstein Erna** hegedümüvésznő egyetlen hangversenye december 1-én a Bikában.

—

x *Orvosi hir.* Dr. Balázs László rendelőjét Deák Ferenc-utca 10. sz. megnyitotta.

Megszünik

Önnek és családjának a ruházkodás nagy gondja, ha ruhaszükségletét Debreczen legnagyobb raktáru

férfi ruha áruházában szerzi be,
hol minden vevő megtalálja számitását.

Hajdusági férfi és fiu ruha áruháza Piac-u. 67
Frohner-szálló épület.

Az adóalanyok és adótárgyak összeirása tárgyában

A városi adóhivatal értesiti az adózó közönséget, hogy az adóalanyok és adótárgyak összeirása az 1926. évre megindittatott. Az összeirási, továbbá a gyüjtőivek házról házra előre és pedig a fehér összeirási iv az összeirandó lakásán, a zöldnyomásu összeirási iv az adózó üzlethelyisége, gazdálkodása, mühelye, raktára, irodája, rendelője stb. helyén kézbesittetnek. Az összeirási és gyüjtőiveket az összeiróbizottságok a helyszinen veszik át. A gyüjtőivek pontos kitöltéséért a háztulajdonos felelős, amelyben felveendő a ház tulajdonosa, amennyiben a házban van a lakása, minden főbérlő családfő, minden önálló keresettel biró családtag,minden albérlő, minden jogiszemély, végül a 18 évnél idősebb albérlő akkor is, ha önálló kereset tel nem bir. (Igy pl. az albérletben lakó főiskolai tanuló stb.)

Az összeirási iv pontos kitöltése az adózók érdeke, figyelmezteti a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy minden egyes adózó a jogkövetkezmények terhe alatt az összeirási iveken feltett kérdésekre pontos és szabatos választ adjon. Az összeiróbizottságokat terhes és felelős munkájukban támogassák. Az összeirás egyidejüleg az egyházközségek részére is foganatositttatik.

— *A Kézmüiparosok és Kereskedők Orsz. Szövetsége* (KÉKOSz) debreceni csoportja vasárnap d. e. 10 órakor nagy-gyülést tartott a Royal-Clubhelyiségben. A gyülést Mándoki Ferenc elnök vezette le. Több jóléti ügy elintézése után a taggyülés elhatározta a *halálozási segélycsoport megalakitását.* Tárgyalták az adósérelmeket és elhatározták, hogy ez ügyben, valamint a kötelező könyvvezetés ellen felirnak a központnak, hogy országos mozgalmat inditsanak különösen a kisiparosokat és kiskereskedőket érzékenyen érintő kötelező könyvvezetés ellen. Az adósérelmek ügyében eljárt keresk. és ipar kamarának jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A vezetőség életrevaló eszme megvalósitásán dolgozik, ugyanis az iparosságot és kereskedőket érdeklő *hitelszövetkezet* megalapitását mondották ki és ez ügyben e hó 22-én lesz az alakuló közgyülés. Nagy horderejü és fontos ez a mai viszonyok között, akkor, amikor a kisiparosság teljesen magára van hagyatva.

4000 koronáért hétköznap a *Debreczen* és a *Tiszántuli Hirlap* közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Lázár Béla dr. előadása a mai magyar müvészetről

A Szinyei társaság kiállitása vasárnap délelőtt nyilik meg a városháza disztermében. Ez alkalommal dr Lázár Béla előadást tart a kollégium disztermében, vetitett képek kiséretében. Előadásának tárgya a mai magyar müvészet.

Mint a londoni siker igazolja, a Szinyei társaság müvészei a mai európai müvészet legmagasabb szinvonalát képviselik. Dr Lázár Béla kimutatja előadásában, a mai magyar müvészet kapcsolatát a nagy magyar tradicióval. Munkácsy, Pál Szinyei müvészetének egyenes folytatása a Csók, Iványi Grünwald Béla, Rudnay stb müvészete.

Az előadó, kinek egyik müvészeti munkája épp most jelent meg spanyol forditásban, a magyar müvészeti mozgalmakat bele fogja helyezni az európai áramlatokba.

Az előadás iránt, mely ma délután 6 órakor jesz a kollégium disztermében, osztatlan nagy érdeklődés nyilvánul.

Hajduhadházi csendélet

Katonák és civilek közelharca — Eljárás indult a késelők ellen

Az elmult éjszakák egyikén szabadságos katonák parázs verekedést rendeztek a közeli Hajduhadház városában. — Ifj. *Veres* Gábor debreceni tüzér ezredbeli katona kint járt Hajduhadházon s ott az Ökörkut-közön heves szóváltásba kezdett Ungváry János hajduhadházi földmivessel. A szóváltás aztán a tettlegességig fajult, majd ifj. Veres Gábor kirántotta bajonettjét s Ungváry felé döfött. — A szurás nem tévesztett célt s véresen rogyott össze Ungvári. A közelben állók erre Veres Gáborra vetették magukat, aki viszont egy szabadságos katona társával most már a nekikrontó civileknek esett és több civilt összeszurkáltak. — A parázs verekedésről értesitették a hajduhadházi csendőrséget, ahonnan egy járőr ment ki a verekedés szinhelyére. A csendőrök aztán a civilekkel együtt megfékezték a dühöngő katonákat, akiket előállitottak a hajduhadházi csendőrségen, majd átadták őket az illetékes parancsnokságaiknak. — A katonák ellen a honvéd törvényszéken eljárás indult meg.

— *Távbeszélő forgalom megnyitása Debrecen és Weinböhla németországi távbeszélő központ között.* A debreceni postaigazgatóság közlése szerint folyó hó 15-én Debrecen és a németországi Weinböhla között a távbeszélőforgalom megnyilik. Az egyszerü három perces beszélgetés dija 5 arany frank és 40 cts. lesz.

— *A (Kékosz.) Kézmüiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége* debreceni csoportjának tánemulatságán felülfizettek: Latinák Jenő Budapest 250.000 K, Kohn Sándor 200, dr Bartha Gyula, Weisz Bertalan, Bánó Andor 150—150.000 K, — Mándoki Ferenc, Mázló József, dr Salgó László, Kiss Gerő József, Liebermann Mór, Szántó Zsigmond, Létai Lajos, dr Györki Imre, Petrik Károly, dr Lipcsei Miklós Bp., dr Leveles Imre 100—100.000 K, — Knöpfler Béla, Kovács Gyula, Grünfeld Lajos, Berger Ede, Böszörményi József, Arany Bika-Áruház, dr Horváth Katalin, Tordai Tivadar, Kövér Béla, Bessenyei Lajos, Kovács József, Papp Imréné, Beth István, Lechner Lajos, Schuller Sámuel, dr Révi Nándor, Lux Arnold, Szilágyi Lajos, Ungár Jenő, dr Sarkady Sándor, Gyenes Antal, Holló János, Rosenberg Simon, Frisch Adolf, Nagy István, dr Freund Jenő, dr Fényes Endre, Somossy László, dr Grósz Pál, dr Gön dör Arnold, Farkas Hermann és Társa 50—50.000 K, — Kohn Vilmos 75, dr Fehér Ferenc 30.000 K, dr Baltazár Dezső, Szilágyi Zoltán, Aczél Henrik, Hersch Ákos, Aczél Géza, N. N., Gáspár József, Glattstein Ignác 25—25.000 K, Zelinger Ede 20, Freund Herman 10.000 K, Weisz Miklós, Szabó János, Neumann Nándor, Stern Samu, Ausspits József, dr Fényes Jenő, Kovács János, Szabó és Zengevald 50—50.000 K, Frank Imre 20, Balogh Dávid 10.000 K.

— *Születések.* Az állami anyakönyvi hivatalba a következő születéseket jelentették be: Kónya Gábor npsz., fiu, Sándor. Hliva András MÁV fütő, fiu, József. Jakab János cipész mester, leány, Borbála Ilsona. Vass Sándor kisbirtokos, fiu István.

Ismét küldöttség ment Budapestre az egyetem ügyében

Megirtuk nemrégen, hogy dr Lencz Géza, a debreceni Tisza István Tudományegyetem rektora a legnagyobb agilitással jár el a kormánynál az egyetemi épitkezések ügyében. Tegnap délután dr Lencz Géza rektor vezetésével Huzella Tivadar, Csikesz Sándor, Iványi Béla és Szabó Dezső dékánokból álló küldöttség utazott fel Budapestre. Tisztelegni fognak a kultuszminiszternél, akinek memorandumot nyujtanak át az egyetemi épitkezések ügyéről.

Ugyanez a bizottság a népjóléti miniszternél is megjelenik, akinél az egyetemi tanári lakások felépitése érdekében járnak közbe.

Természetesen, ez a kisebb küldöttség egyáltalán nem befolyásolja azt a körülbelül 1000 tagból álló monstre küldöttséget, amely a jövőben fog Budapestre menni, az egyetemi épitkezések megsürgetése végett.

Itt emlitjük meg, hogy tegnap délelőttre összehivták az egyetemi épitkezési bizottságot, amely azonban Tóth Lajos elnök betegsége miatt nem tartott ülést.

— *Védőoltások a skarlát ellen.* Az Egészségügyi Reform Iroda vezetése alatt Magyarországon is kisérleteznek az ugynevezett Dick-féle — skarlát védőoltásokkal, melyekkel Németországban, Amerikában és sok magyar városban sikeres kisérleteket végeztek. Debrecenben a jövő héten kezdi meg a Reform Iroda megbizottja az oltási kisérleteket. — Előadást fognak tartani a Dick-féle oltásokról és erre az előadásra meghivják a sajtó képviselőit is.

—

— *Élő apróvadat szerez be a város.* A földmüvelési miniszterium leiratot intézett a városhoz, melyben közli, hogy tenyésztési célra apróvadat: foglyot, nyulat, fácánt szerezhetnek be. Közlik azt is, hogy gr Zichy Aladár vajtai, őrgróf Pallavicini mindszenttanyási és gr Eszterházy Ferenc tatabányai uradalmából rendelhetnek apróvadat. A fogoly párja 10, a nyul darabja 13 és a fácán darabja 12 aranykorona. A város ugy határozott, hogy előbb szakvéleményt kér és azután dönt a beszerzésről.

Minden drágult, csak az apróhirdetés lett olcsóbb. *Hétköznap* négyezer koronáért **két** napilapban a *„Debreczen„*-ben és a *„Tiszántuli Hirlap“*-ban teheti közzé tiz szavas alkalmi apróhirdetését. *Vasárnap* hatezer koronáért **három** lap közli ugyanazt, a *„Debreczen“*, a *„Tiszántuli Hirlap“* és a *„Debreceni Hétfői Ujság.“*

Csak egy cél felé!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházába

hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós

férfi, fiu ruhák, kabátok szerezhetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCA, (közvetlen a „BIKA“ alatt.)

KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

Sport

Három pályán játszák le a vasárnapi futball-meccseket

Hosszas huza-vona előzte meg a vasárnapi futballmeccseket, mivel a pályakérdés megoldása a legnagyobb nehézségekbe ütközött. — Ugyanis a korai sötétedés miatt sehogyan sem lehetett két mérkőzést egy pályára hozni, mert a DTE—KIKSE és a DEAC—OTE-mérkőzéseket eldöntetlen esetén meg kell hosszabbitani. Ilyenformán nem maradt más hátra, mint a három mérkőzést három pályán lejátszani.

A DVSC

a Ny. Bőrösökkel játsza le elmaradt bajnoki mérkőzését a Diószegi-uti pályán, amely dacára az épülőfélben levő tribünnek, játékképes állapotban van. A DVSC nagy ambicióval fekszik bele a küzdelembe, hogy a SzAK-tól szenvedett csorbát a Bőrösökön köszörülje ki.

A DTE

a nagyerdei pályán játsza le a Magyar Kupa-mérkőzését a KIKSE ellen. — A KIKSE a II. osztály egyik legjobb képességü csapata, amely a nyáron sorozatos győzelmeket aratott a debreceni csapatok fölött és veretlenül vezet a Kunsági alosztályban.

A DEAC

a DKASE ügetőtéri pályáján látja vendégül az Óbudai TE jóképességü csapatát a MAC jubileumi serlegéért. Ilyenformán három pályán lesz alkalma a közönségnek futballmeccset nézni, ami alighanem a nézők számának a rovására fog menni.

Biróküldés.

A bíróküldőbizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki: DVSC— Ny. Bőrös: Horváth Endre. — DEAC—OTE: Nagy Dániel. — DTE—KIKSE: Hajdu Jenő. — DTE ifj.—DKASE ifj.: Szabó Kálmán. — DEAC ifj. —NyTVE ifj.: Szántó Zoltán.

Grosz II. visszatért Budapestre.

Ritka akvizicióját volt a BUSE-nak Grosz II., a VAC válogatott hátvédje. A VAC azonban az utóbbi időben igen gyengén szerepelt és igy mindent elkövetett, hogy a kitünő játékost visszaszerezze. Az akció sikerrel is járt, a VAC tullicitálta a BUSE-t és Grosz II., mint hirlik, már vissza is tért Budapestre. A BUSE-nak ezután uj akvizició után kell nézni.

A DTE

csütörtök este a Pannonia különtermében szakosztályi ülést tart, amelyre az összes tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Tőzsde

Terménytőzsde

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 345—347, egyéb 342—345, 77-es tiszavidéki 350—352, egyéb 347—350, 78-as tiszavidéki 352—355, egyéb 350—352. 79-es tiszavidéki 355—357, egyéb 352—355, sörárpa 320—350, takarm. árpa 240—250, köles 200—205, zab 240—250, tengeri 275—280, repce 600—610, korpa 160—162, rozs 220—222.

T. Vevőközönség figyelmébe!

Áruházunk a karácsonyi

leszállitott árakat

már életbe léptette, melyet az alábbi reklámcikkek bizonyitanak:

Velour köpeny legujabb fason végig bélelve 785 ezer K.

Velour köpeny végig bélelve gallér, kézelő prémezve 985 ezer K.

Kockás, csikos velour köpeny divatszinekben, különleges fazon végig bélelve 990 ezer K.

Seal elektrik bunda 2.900 ezer K.

Rózsa-áruház

Alföldi palota.

— Tükörgyártás, üveg csiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Szív-u. 14—15. Telefon 536.

Felelős szerkesztő: *Pálffy József.*

Nyomatott a kiadótulajdonos Tiszántuli Hirlap nyomda r. t. körforgógépein.

Jegyékszerek, alkalmi ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása SRETTER JÁNOS óras és ékszerész Debrecen, Batthyányi ucca 13.

Szappanfőző zsirosszóda

legerősebb minőségben nagyon olcsón kapható

STERN

festéküzletében Piac ucca 10. Bikával szemben.

NYUGALMAZOTT FŐTISZTVISELŐKBŐL ALAKULT „Tüz"

FŰTŐANYAG KERESKEDELMI VÁLLALAT

Debrecen Kálvin-tér 19. szám I. emelet 22, ajtó.

(Püspöki palota Nagytemplom felöli oldala) Telefon 353. — Telefon 353

Hasábfa hazaszállitva	39
Apritott fa „	47
Porosz szén	89
Porosz bánya koksz	95

ezer kor. Áraink hazaszállitva forgalmi adóval együtt értendők. Saját érdekében kisérje figyelemmel szállitó szekereinket, hogy önmaga győződhessék meg áruink kitünő minőségéről.

Illatszereket szappanokat, pudereket pipere cikkeket

vásároljunk az olcsó árairól leiönyösen ismert

PARFUMERIE ILONA-ban Szent Ann-utca 1.

Francia, angol párfüm különlegességek.

Szőrmeruhàit legolcsóbban beszerezheti és átalakithatja legujabb divat szerint Kővàry szücsnél PIAC-U. 42., Pannonia-udvar.

Elsőrendü karpitos munkát készit SZABO JOZSEF VARGA UCCA 1 Berzsey fotelek, garniturák raktáron.

Radió készülékek szerelésétl amateur készülékek épitését, antenna épitést legjutányosabban eszközöl a Villamos Üzemek Karbantartási vállalata. — CSAPO-UTCA 11. szám. Szaktanács amatőröknek.

Pénz! Szilágyi Jenő bankirodája Pénz!

Debreczen, Csapó-u. 19. — Telefon 5-66.

Gazdák és háztulajdonosok figyelmébe!

Kisebb és nagyobb földbirtokokra, valamint házakra, olcsó és előnyös feltételek mellett, jelzálog-hiteleket nyujtok.

Kis-, közép és nagybirtokosok figyelmébe

Előkelő külföldi összeköttetéseim alapján módomban áll holdanként 5,500.000 koronát 35 éves törlesztés mellett bármilyen nagy összeget is, rövid idő alatt, előnyös feltételek mellett folyósitani.

Tőkepénzesek figyelmébe!

Magánpénzeket kihelyezésre elfogadok, rövidebb és hosszabb időtartamra, előnyös kamattételek mellett.

Pénz! Pénz!

A Köztisztviselők hentes és mészáros üzletében Vár ucca 1 sz. Simonffy-u. 2. Bocskay-tér 2. sz. alatt olcsón, friss és szép árut kap.

Préc kárpitos Hatvan ucca 41. szám. Hencserek, diványok, Szalon és bőrgarniturák. Leszállitott árakban kaphatók

ÜGYNÖKÖKET magas jutalékkal alkalmaz Gárgyán Lajos reszelővágó ipartelepe Debreczen, Homokkert, Bujdosó-u. 19.

IDEÁLISAN MOS IDEÁL

Minden vevő ingyenkap 1 sorsjegyet

Harendel 5 csomag „IDEÁL" mosószert és annak árát 50.000 K előre beküldi cégemhez VARGA JÁNOS Budapest, I. Ballagi Mór ucca 12. szám.

MOSÓSZERREL

Valódi angol női és férfi kabát és ruha szövetek mindennemü bélésáruk, kötött kabátok, mellények és swelterek érkeztek Petrik Károly és Társa rőfös és rövidáru üzletébe Szent Anna u. 5.

Női, férfi és gyermek harisnyák, keztyük olcsó árban. SZOLID SZABOTT ÁRAK

Egész magyar honban Hire jár már annak: Nincs a kerek földön Párja FEUERMANN-nak Böröndöt, retikült, Vagy utikazettát, Mindent legolcsóbban És a legjobbat ád. PIAC-UTCA 44. SZ.

Uj gőzmosódamat Piac ucca 9. szám alatt folyó hó 15-én megnyitottam

Gallér . . . . drbja 1500 K
Férfi kemény ing „ 10000 K
Férfi puha ing „ 7000 K

Elvállalok üzlet részére uj munkákat, sima ruhát garantált házi mosással, szállodák és vendéglők részére nagy árengedmény. — Üzem megnyitásáig felvételi hely:

Központi kelmefestő Varga ucca 1. szám alatt

Ugyanott vasaló fényező leányok felvételetnek.

Butor kizárólag jó minőségben részletre is kapható Weinstock Henrikné Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Apró hirdetések

hétköznapon két helybeli ujságban a DEBRECZEN-ben és TISZÁNTULI HIRLAP-ban *4 ezer korona*. — *Vasárnapon* három helybeli ujságban a DEBRECZEN-ben, a TISZÁNTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG-ban *6 ezer* korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: *József kir. herceg-utca 1. sz.* (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében, Méliusz könyvkereskedésben Piac-utca 26., Springer József könyvkereskedésében Piac-utca 38. szám, Antalffy József könyvkereskedésében Szent Anna-utca és Varga-u. sarok, Turai trafikban Hungária kávéház mellett, Kónya László Kossuth-u. 2., Groskó Györgyné Széchenyi-u. 6., Szőllősi Sámuel Hatvan-u. 1., Révész Lajosné Péterfia-u. 11., Gruden Ferencné Péterfia-u. 57., özv. Papp Ferencné Szent Anna-utca 41., Czabán Nándor Czegléd-u. 22., Szabó Mihály Hadházi-út 10., özv. Bessenyey Albertné Csapó-u. 88., Kovács András Kút-u. 11., Kocsák György Bethlen-u. 52., Meskó Györgyné Hatvan-u. 70., Zsu ovits Ferenc Miklós-u. 44., Karacs Béla Késes-u. 69., Hadzsi Istvánné Hunyadi-u. 13., Hegedüs János Homokkert, Szabó Kálmán-u. 26. sz., Szabó Ferenc Csapókerti állomási trafik.

Apróhirdetésekre felvilágositást a **7-88.** számu telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárában Szív-u. 14. 8—a

Király kávéi mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. szám. 1a.

Kötöttgombok és gombolók tevészőrből, selyemből gyári árban. — Zsinórgyár, Piac ucca 32. 152

Soffőrvizsgára szakszerüen előkészit Kiss gépmühely soffőriskolája, Erzsébet u. 20. 263

Urhölgyek! Angol és francia női divattermembe készülnek: kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronáért. Bálint Margit, Péterfia 60.

Zálogház Hunyadi u. 14. 3 havi zálogkölcsönöket folyósit utólagos kamatfizetés mellett. 9-a

Debrecenszky kárpitos mester — Halköz 8. sz. Kész heneserek, diványok, bőr és berzsely garniturák állandóan raktáron. Javitásokat olcsón készitek. 8-a

Bélyegotthon Füvészkert u. 14. nyitva naponként 9—5 óráig. Külföldi bélyegekből dus választék, olcsó árak. 474

Chrysanthenum, csokrokban névnapokban kapható Füvészkert u. 4. 468

Köszmétét, magastörzsüt őszi ültetésre, továbbá évelő növényeket sok fajokban, árvácskákat sok virággal ajánl a Füvészkert. 469

Figyelem! Mindenki tudja meg, hogy férfi száras boxcipőt 200.000 koronáért, női száras boxcipőt 200 ezer, női fél boxcipőt 180 ezer koronáért kaphat. Férfi cipő talpalás és flekk 35.000, női talpalás és flek 30.000, férfi cipő fejelés 110.000 K, női 100.000, felelősség mellett. Kivánnságra méret után is elkészitem.— Kovács, Eötvös ucca 37. — 480

Legujabb modelü női kalapok 130 ezertől kezdve Friczinél, Piac 44. sz 542

Kutyakedvelőnek kétéves kiskutyát ajándékozok. Joó, tisztviselőtelep, III. 14. 503

50.000 korona egy vég kátrány fedéllemez Grünfeldnél, Csapó u. 16. sz. 500

Ujbor sestakerti, 17 hektó, jó minőségü, hordótételekben is kapható Meszena ucca 2. 519

Fehérnemü varrást, javitást olcsón, szépen készitek. Csokonai u. 34. sz. 499

Magános, megbizható nő butorozott konyhában lakhatik, napali munkába járhat. Csapó ucca 53. sz. 508

LAKÁS, ÜZLET

UDVARRANYILÓ SZOBAT az Árpádtéri körzetben lelépéssel keresek. Értekezni Merinóban.

Nőtlen állami tisztviselő teljesen tiszta különbejáratu butorozott szobát keres. Ár megjelöléses ajánlat Tankerületi főigazgatóság — Hatvan ucca 1. sz., III. emelet cimre küldendő. 477

Butorozott szoba szolid egyénnek kiadó. Weiszné, Bundi-u. 15. sz.

Butorozott szoba két személyre kiadó, esetleg konyhával. Szappanos ucca 7. 512

Uccai butorozott szoba kiadó — Honvéd ucca 38. 507

Szoba, konyha, esetleg butorozva kiadó Domokos Lajos u. 16. 520

Különbejáratu butorozott szoba egy vagy két ur részére kiadó Két malom ucca 6. 521

3 szoba, előszoba, fürdőszoba elköltözés miatt kiadó. Eötvös ucca 40. sz. 525

Vendéglő kaszárnyák mellett lakással, mellékhelyiségekkel eladó vagy házzal elcserélhető. Ügynökök dijjaztatnak. Cim a kiadóban. 528

Egy jómenetelü füszerüzlet ital méréssel más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóban. 527

ÁLLÁST KAP

Szabad majoros kerestetik. Értekezhetni Beresényi ucca 7. 510

Kifutó fiu felvétetik. Széchenyi ucca 10., ügyvédi iroda. 541

Ügynökök felvétetnek Piac u. 64. Biztos megélhetés. Nyugdijasok előnyben. Mogyoróssy. 506

Megbizható ápolónő azonnal felvétetik. Jelentkezés Hunyadi ucca 6. sz. 517

Bejárónőt felveszek. Mogyorósy Dezső Piac ucca 66. 224

ALKALMAZÁST NYER. Jó előnyösen ismert helyi ügynök, a füszerszakmából.
kis családos kereskedő raktárnoknak, lakást természetben kap. — Ajánlat irásban személyesen.

Urileány, érettségizett, gyors és gépiró pénztárkezeléshez, ajánlat irásban, személyesen.

Kenyérügynök autójárathoz, — csak füszerszakmából.

Nyugdijas vagy B) listás kiskedői érzékkel raktárnoknak, lakást természetben kap.

Nyilastelni kenyérlerakódánkba ügyes elárusitónő, lehetőleg telepi

Pékinasnak eröteljes helybeli fiuk felvétetnek.

Jelentkezések vasárnap délután 3 óártól 6-ig Korona gőzkenyérgyár rt. Piac ucca 10. I. em 531

ÁLLÁST KERES

Kezdő gépirónő állást keres — azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 526

Házikisasszonynak egy gyermekehz vagy anyahelyettesnek beteg urnőhöz segitségnek ajánlkozik intelligens finomlelkü árvaleány, ki elsőrendüen főz is. — Kántor Ilonka, VIII. ker., Konti ucca 29. Budapest. 509

Komoly, szakképzett 28 éves izraelita vallásu rőfös kereskedő- üzletvezetői, raktárnoki vagy más bizalmi állást vállalna kaucióval vidéken is. Cim „Debreczen" napilap kiadójába. 440

Gépirónő, kezdő, irodába csekély fizetésért elmenne. Cim a kiadóban. 484

KERESLET

Kényszerkölcsön-, hadikölcsönkötvényeket vesz dr Balázs bankháza, Piac ucca 89.sz. Telefon 143. 245

Trágyát bármilyen mennyiséget bárhol veszek. Cim Csapó ucca 51. 430

Kényszerkölcsönt és hadikölcsönkötvényeket veszek Miklós ucca 13

Ócska perzsa, szmirna szőnyegeket magas áron veszek. Hunyadi ucca 13. Trafik. H31

Elveszett egy fiatal farkaskutya megtaláló vagy nyomravezető illő jutalomban részesül. — Cim Bika portása vagy Kozma, Sámsoni ut 31/a. 514

Hétfőn a Brüll Ernő cégnek az üzlettől a pénzügyigazgatóságig menve — egy kitöltött fényüzési bárcafüzet elveszett. Megtalálója sziveskedjék az üzletbe eljuttatni. 501

Ocskavasat fémet csontot legmagasabb napi árban veszek. Használható cserélek hulladékot nagyobb tételt elszállitok.
FISCHER ANDOR
Raktár Szoboszlói-ut 24. szám.
Lakás: Szent Anna-u. 48, Telefon 598.

ELADÁS

Diszes, uj asztaltüzhely, egy sütővel, szaritóval, rézcsapos vizmelegitővel, eladó. Hatvan uteai kert. Diófa utca 15.

Eladó Wolaffka telep, Wolaffka ucca 3. sz. ház. Istálló van. Mindennek ára 24 millió. 518

Butor, — saját készitményü keményfa polituros hálók eladók Pongrácz müasztalosnál Homok ucca 111. 511

Zongora jókarban, háromszobás azonnal elfoglalható ház, nagy gyümölcsösben, eladó. Cim Tiszántuli kiadójában. 502

Eladó egy kétlovas futó kocsi, 1 drb. egy lovas kétkerekü kocsi bármilyen célra, füszer, hus, ujság, porcellán stb., a legtörékenyebb dolgok szállitására alkalmas, 1 drb káposztás hordó csavarral eladó. Homokkert ucca 1. sz. — Szegedi kovácsmühely. 479

Eladó szőlő, beköltözhető lakás, téli, nyári veranda és mellékhelyiséggel, jóvizü kut, villany, pince stb. Értekezhetni Harmathy könyvkereskedésben, Füvészkert ucca 14 15 a

Eladó teljesen uj fekete börkabát, bárányborbéléssel. Teleki ucca 82. sz. H35

Deák Ferenc ucca 6. sz. emeletes modern családi ház óriási udvarral eladó. 538

Eladó 4 hold ondódi földem. Értekezhetni: Varga ügyvéd, Csapó-u 17. szám. 495

Divány jókarban, eladó. Szappanos ucca 3. Kapu alatt jobbra.

VEGYES

Feleségül vennék 50—60 éves, — gyermektelen özvegyasszonyt — vagy korosabb leányt, akinek egy kis házikója (telepen vagy vidéken) van. — Erőteljes, egészséges, gyermektelen uriember vagyok, 10 millióval rendelkezem. Kizárólag névvel, lakáscimmel ellátott ajánlatokat otthon cimen kiadóba kérem. 522

— *Különbejáratu* butorozott szoba konyhahasználattal vagy előszobával kiadó. Csapó utca 23.

Árverési hirdetmény Bethlen u. 52. számu üzlethelyiségre vonatkozólag tévedésen alapul, tárgytalan. 498

Tisztességes gyermektelen pár embert házmesternek keresek. — Szappanos ucca 7. 513

Intelligens 20 éven aluli fiatal nő barátságát keresem, anyagi támogatással, zongorázni tudó előnyben. Levelét „szigoru titoktartás" jeligével a Tiszántuli kiadójába kérem. 436

Feltünő szép hálók, vitrin könyv szekrény, tükör, ingaóra, diványok fotelek, székek, ágybetétek olcsón eladók. Széchenyi u. 6. H34

Mindennemü varrást elvállalok Garai utca 18. 496

Lelépést fizetek két szobás belterületi lakásért. Frohner-szálloda 57 492

Szakácsné, kitünően főző felvétetik. Jelentkezés reggel, délben. — Szentanna-u. 7.

Szórakozásból egyedülálló fiatal özvegyasszony ismeretségét keresem. Szerényen támogatom. Leveleket Debreczen kiadóhivatalába „500" jeligére kérem. 523

37 éves vaskereskedő segéd pénz kezelői, raktárnoki, segédi vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 537

Legforgalmasabb helyen üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 534

Mérlegképes könyvelőnő délutáni órákra állást keres. Megkeresést „megbizható" jeligére a kiadóba.

Jó családból megbizható nő, jól főz, házvezetőnői dolgot szorgalommal végez, vidékre is megy. — Cim a kiadóban. H37

Megbizható intelligens uriember pénztárnoki, raktárnoki vagy bármilyen irodai állást keres. Megkeresést „ügyes" jeligére kiadóba. 525

Órakönyvelést, aranymérleget elhanyagolt üzleti könyvek rendbehozását, társas elszámolást, bank folyószámlák felülvizsgálását, uj vállalatok könyveléseinek szakszerü megkezdését a legujabb rendeletnek megfelelően bármilyen üzletágra jutányosan vállal volt könyvelő revizor. Cim Maday, Lorántffy u. 19. Vidékre is megyek. 533

Házvezetőnőnek mene intelligens középkoru nő. A háztartás minden ágában tökéletes. Cim a kiadóban. 532

Takaréktüzhelyek mélyen leszállitott árban kaphatók, mig a készlet tart. Lakatos tanulónak fiut felveszek. Kandia ucca 15. 530

Főzőnő, kitünően főző felvétetik Szent Anna ucca 7.

Központban butorozott szoba kiadó jutányosan intelligens hölgynek. Cim a kiadóban. 539

Üzlethelyiség kiadó Piac ucca 64. alatt. Értekezhetni a helyszinen. 529

Hosszulejáratu (35 évre törlesztésre is) czélt folyósit nagy és közép birtokra
OLCSÓ KAMAT mellett
Dr. Balázs Jenő
bankháza, Piac-u. 89. Telefon 143.

Bihar megyében piacon ház üzlettel, kényelmes lakással más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban. —